

TOIMINTASUUNNITELMA 2025

Ehdotus vuosikokoukselle 22.5.2025

Yhdistyksen toiminnan tarkoitus ja visio tulevasta

Toimintasuunnitelman lähtökohta on vuosikokouksessa 2019 hyväksytty järjestön voimassa oleva strategia, jonka seitsemäs ja viimeinen toteuttamisvuosi vuosi 2025 on. Strategiassa "Lisää pyöräilyä – lisää hyvinvointia" on määritelty Pyöräilykuntien verkoston ydinviestit, toimenpiteet ja visio vuosille 2020-2025:

YDINVIESTIT

- Mahdollistetaan laadukkaat ja sujuvat pyöräilyolosuhteet kaikille.
- Lisätään pyöräilyn määrää 30 % Suomessa vuosina 2019-2025.
- Edistetään lasten oikeutta ja mahdollisuuksia pyöräilyyn.
- Kehitetään liikennepolitiikkaa ja -kulttuuria pyöräilymyönteiseksi.
- Lisätään pyörämatkailua ja pyöräilyn palveluja.
- Vahvistetaan pyöräilyn asiantuntijuutta ja resursseja.

TOIMENPITEET

- Parhaiden toimintamallien juurruttaminen.
- Koulutus ja viestintä parhaista pyöräliikennetkaisuista.
- Kuntapäätäjiin ja liikennepolitiikkaan vaikuttaminen.
- Pyöräilyn taloushyötyjen osoittaminen.
- Pyöräliikenteen rahoitustason nostaminen kohti YK:n suosittelemaa 20% liikenneinvestoinneista.
- Kannustava kampanjointi pyöräilyn puolesta.

VISIO 2025

- Pyöräliikenteen määrä on kasvanut, ja pyöräily on kilpailukykyinen ja houkutteleva liikennemuoto arjen matkoilla ympäri vuoden.
- Kunnat ja valtio kohdistavat riittävästi resursseja pyöräliikenteen investointeihin, kunnossapitoon, pyörämatkailuun ja muuhun edistämistyöhön.
- Koulut ja päiväkodit ovat sitoutuneita pyöräilykasvatukseen ja pyöräilyrajoitukset on kumottu.
- Pyöräily koetaan eri liikenneympäristöissä sujuvaksi, miellyttäväksi ja turvalliseksi.
- Kaikissa kunnissa seurataan pyöräliikenteen määrää, laatua ja käyttäjätyytyväisyyttä

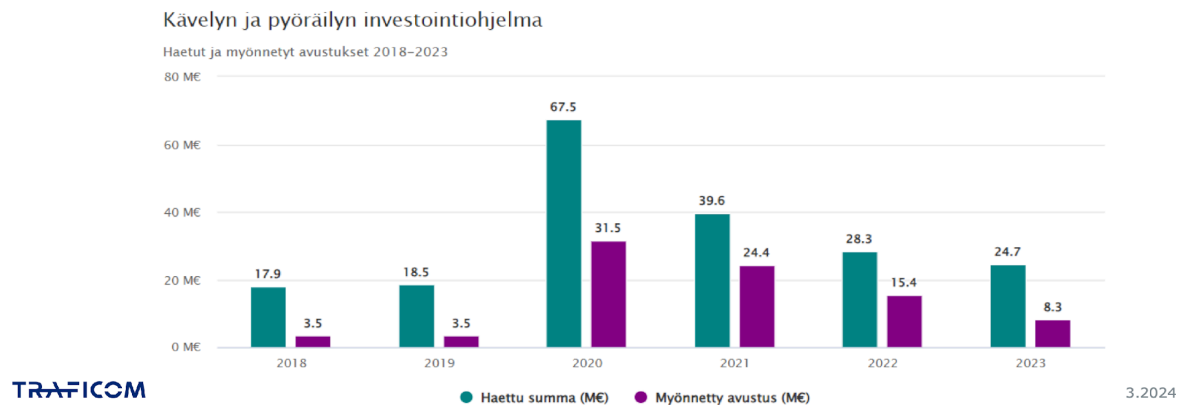
Tulevan toimintakauden haasteet ja mahdollisuudet

Pyöräilykuntien verkosto on vuosien ajan ollut jäsenistöltään kasvava järjestö, jonka kasvu näyttää kuitenkin huippuvuosista tasaantuneen. Pyöräilykuntien verkostoon kuului vuoden 2025 alussa 173 jäsenyhteisöä, joista 156 oli kuntia ja kaupunkeja. Vuoden 2025 tavoitteena on saada jäsenyhteisöjen määrä jälleen kasvuun. Erityisesti uusien jäsenkuntien hankintaan on syytä kiinnittää huomiota.

Toimintakauden suurena haasteena on yleiseen talouskehitykseen liittyvän epävarmuuden kasvaminen, joka vaikuttaa vahvasti myös kuntatasolla. Valtion säästötoimet näkyvät sekä kuntien vastuiden lisääntymisenä (esim. TE-palvelujen järjestämisvastuu) että kuntien rahoituksen leikkaamisena.

<https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2024/valtion-kuntapaatosten-soppa-vuodelle-2025-ei-maistu-hyvalle>

Valtakunnallisesti kävelyn ja pyöräilyn edistäminen jatkaa vuonna 2025 vastatuulella luovimista. Hallitusohjelmaan vuonna 2023 kirjattu kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman päivittäminen jäi suurelta osin toteuttamatta, sillä edistämishjelman päivittäminen päätettiin sisällyttää osaksi 12-vuotisen Liikennejärjestelmäsuunnitelman (L12) päivitystyötä. Tässä työssä monet kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman kirjatu konkreettiset toimenpiteet katosivat. Esimerkiksi kunnille suunnattu kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustus laskee vuonna 2025 edelleen. Jo saavutettu 30 miljoonan euron tavoitetaso romahti, ja avustussumma vuonna 2025 on 1,8 – 3,0 miljoonaa euroa. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaan kirjatut avustussummat ovat edelleen laskussa.

Kuntatasolla tilanne on hiukan valoisampi. Kunnissa on ilahduttavasti laadittu uusiakin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmia, ja jo laadittujen ohjelmien toimenpiteitä toteutetaan suunnitellusti. Tässä tilanteessa Pyöräilykuntien verkoston tavoite on tukea ja pitää yllä kunnissa jo aloitettua kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parantavaa kehitystä. Pyöräilykuntien verkoston vahvuutena ovat eri puolilla Suomea sijaitsevat eri kokoiset jäsenkunnat, joiden kokemukset ja toimintamallit ovat arvokasta pääomaa koko

verkostolle. Pyöräilykuntien verkosto jäsenkuntineen vaikuttaa siihen, että kävelyn ja pyöräilyn edistämisen konkreettiset toimenpiteet etenevät valtakunnallisesta tilanteesta huolimatta.

Toiminta vuonna 2025

Vuonna 2025 tavoitteena on pitää yllä ja tiivistää kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä kirkastaa jäsenpalveluja ja vahvistaa verkostoon kuulumisen tunnetta kunnissa. Verkoston strategia päivitetään vuoden 2025 kuluessa.

Vuonna 2025 Pyöräilykuntien verkoston varainhankinnan tärkein kanava ovat kuntien ja muiden yhteisöjen jäsen- ja palvelumaksut. Toimintaa rahoitetaan lisäksi avustuksilla, joilla vuonna 2025 toteutetaan useita hankkeita:

- *Fiksusti kouluun* 1.1.2025 – 28.2.2026 (Traficom: liikkumisen ohjauksen valtionavustus)
- *Kestävä kulkutapamuutos kunnissa* 1.1.2025 – 28.2.2026 (Traficom: liikkumisen ohjauksen valtionavustus)
- *Pyöräkatujen turvallisuus ja toimivuus* 1.1. – 31.12.2025 (Traficom: tieliikenteen turvallisuuden kehittämisen hankeavustus)
- *Pyöräily-ystävällinen työpaikka* 1.6.2023 – 31.5.2025 (Opetus- ja kulttuuriministeriö: erityisavustus)
- Pyöräilykuntien verkoston ja Pyöräliiton yhteinen *Pyörämatkailukeskus* sai rahoituksen "toiminnan vakiinnuttamiseksi" Traficomien kautta eduskunnan valtiovarainvaliokunnan budjetista (ns. joululahjaraha), ja tämä rahoitus jatkuu vuoden 2025 loppupuolelle saakka.

Toiminta vuonna 2025 tukee strategiaan kirjattuja tavoitteita ja kärkitoimenpiteitä seuraavasti:

1. Parhaiden toimintamallien juurruttaminen

Pyöräilykuntien verkosto työskentelee jäsenkuntiensa palveluksessa. Kuntien tarpeisiin vastataan kuntalähtöisesti: tukemalla ja neuvomalla tarvittaessa puhelimitse, sähköposteilla, kuntavierailuilla, etäkokouksilla. Myös edellä mainitut hankkeet on suunniteltu siten, että ne tukevat kuntia kävelyn ja pyöräilyn edistämisessä ja kehittävät ja juurruttavat parhaita toimintamalleja:

Fiksusti kouluun -hanke tuottaa tietoa koulumatkoista ja tukee aktiivista ja kestävästä koulumatkaliikunnasta kunnissa.

Kestävä kulkutapamuutos kunnissa -hankkeessa tuetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelmien toteuttamista kunnissa sekä viestitään uusista infra- ja liikkumisratkaisuksista.

Pyöräkatujen turvallisuus ja toimivuus -hankkeessa selvitetään yhdessä neljän kaupungin kanssa, mitä vaikutuksia pyöräkaduilla on ollut liikenneturvallisuuteen, pyöräliikenteen sujuvuuteen, jalankulkuun ja liikennejärjestelmän toimivuuteen.

Pyöräily-ystävällinen työpaikka -hankkeessa on valmisteltu yhdessä työyhteisöjen kanssa kolmiportainen malli, joka ohjaa työpaikkoja pitkäjänteiseen ja kokonaisvaltaiseen työmatkapyöräilyn edistämiseen. Pyöräily-ystävällinen työpaikka -verkkosivut julkistetaan keväällä 2025.

Pyörämatkailukeskus -hanke tekee pyörämatkailua ja pyörämatkailureittejä tunnetuksi ja parantaa pyörämatkailureitistöjen ja -palveluiden laatua. Pyörämatkailukeskus koordinoi EuroVelo -reitit Suomessa, ja ylläpitää Welcome Cyclist -yritysten verkostoa (yli 640 yritystä), joka vahvistaa paikallisia palveluita ja lisää pyörämatkailun houkuttelevuutta ja helppoutta. Keväällä 2025 julkaistaan uusi Bikeland.fi -sivusto, joka palvelee pyörämatkailijaa entistä paremmin.

2. Koulutus ja viestintä parhaista pyöräliikennetkaisuista ja pyöräilyä edistävästä toimista

Pyöräilykuntien verkosto tuottaa aineistoja ja järjestää jäsenkunnille ja -yhteisöille maksuttomia seminaareja ja koulutustapahtumia sekä osana hankkeita että ns. perustyönä.

- Virikeaineistot kunnille: tuotetaan jalankulun ja pyöräliikenteen laadukasta suunnittelua tukevia
- Kaupunkipyöräfoorumi
- Fiksusti kouluun -tietopaja ja verkostotapaamiset tammi-joulukuussa yhdessä Likes by Jamkin kanssa
- Velo-city -jälkiseminaari syyskuun alussa
- Kävelysymposium loppusyksystä yhdessä Jalankulkijat ry:n kanssa
- asiantuntijapuheenvuorot keskeisissä kotimaisissa tilaisuuksissa puheenvuorot läheisten kumppanien ja sidosryhmien järjestämissä tilaisuuksissa, esim. Velo Finland Lappeenranta.

Tärkeimmät viestintäkanavat jäsenyhteisöille ja keskeisille sidosryhmille ovat

- **Poljin-lehti:** neljä kertaa vuodessa ilmestyvä verkkojulkaisu.
- **Pyöräily-uutiskirje:** jäsenpalvelu kunnille ja sidosryhmille. Sähköpostilistalle kuuluu yli 1000 henkilöä jäsenkuntien eri hallintokunnista sekä sidosryhmistä.
- **Kilometrikisa-uutiskirje:** yli 130 000 vastaanottajaa.

- **Pyörämatkailukeskuksen uutiskirje:** pyörämatkailuasioita jäsenkunnille, yrityksille ja matkailun asiantuntijoille.
- **Fiksusti kouluun -uutiskirje**
- **Sosiaalinen media:** Instagram (Pyöräilykuntien verkosto, Kilometrikisa, Fiksusti kouluun); Facebook
- **Verkkosivut**
  - www.poljin.fi: Pyöräilykuntien verkoston ”virallinen” sivu.
  - pyorailyvuosi.fi: Pyöräilykuntien verkoston kampanjointiin ja viestintään keskittyvä sivu
  - <https://www.bikeland.fi/>: Pyörämatkailua Suomessa koordinoiva sivu
  - <https://fiksustikouluun.fi/> Pyöräilykuntien verkoston ja Likes by Jamkin yhteisen Fiksusti kouluun -ohjelman sivu

3. Kuntapäätäjiin ja liikennepolitiikkaan vaikuttaminen

Pyöräilykuntien verkoston vaikuttaa aktiivisesti liikennepolitiikkaan ja pitää yllä keskustelua jalankulun ja pyöräliikenteen keskeisistä kysymyksistä

- tavataan kuntapäätäjiä ja viranhaltijoita
- tavataan ministereitä, kansanedustajia ja erityisavustajia
- pidetään säännöllisesti yhteyttä Traficom, Väylän, LVM:n, OKM:n ja YM:n viranhaltijoihin
- vaikutetaan asiantuntijatyöryhmissä lausuntojen ja kuulemisten kautta
- annetaan asiantuntijahaastatteluja medialle ja osallistutaan julkiseen keskusteluun

Vuonna 2025 valtakunnallisen vaikuttamistyön painopisteitä ovat

- Liikennejärjestelmäsuunnitelman (L12) valmisteluprosessin aktiivinen seuraaminen. Valtakunnallisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman päivittäminen jätettiin hallitusohjelmakirjauksesta huolimatta tekemättä, ja päivitystyö sulautettiin osaksi L12-suunnitelmatyötä. Pyöräilykuntien verkosto vaikuttaa siihen, että jalankulku ja pyöräliikenne tulevat kirjatuiksi osana liikennejärjestelmäsuunnittelua.
- Liikenneturvallisuusstrategian päivitystyö on käynnistymässä. Pyöräilykuntien verkoston tavoite on olla mukana jo varhaisessa vaiheessa.
- Suomi liikkeelle -ohjelma: kävelyn ja pyöräilyn väylät ovat kaiken ikäisten suosituimpia liikuntapaikkoja. Pyöräilykuntien verkosto vaikuttaa siihen, että liikennesektori on mukana Suomi liikkeelle -ohjelman painopisteiden valmistelussa, resurssien suuntaamisessa ja toimenpiteiden toteuttamisessa.

4. Pyöräilyn taloushyötyjen osoittaminen on tärkeä vaikuttamisen keino.

- Kuntia kannustetaan keräämään tietoa pyöräilyn talousvaikutuksista ja hyödyntämään sitä tietoon perustuvassa päätöksenteossa. Pyöräilyn talous- ja terveyshyötyjen osoittaminen on erittäin tärkeää, kun pyöräliikenteen rahoitusta

pyritään nostamaan kunnissa ja valtakunnallisesti tasolle, jolla on mahdollista saada aikaan kulkutapamuutos.

5. **Pyöräliikenteen rahoitustason nostaminen kohti YK:n suosittamaa 20% liikenneinvestoinneista.**

- Valtion investointitason romahdettua kuntia kannustetaan edelleen investoimaan kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuurin laadukkaaseen kehittämiseen. Kuntia tuetaan olemassa olevien kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmien määrätietoiseen toimeenpanoon.

6. **Kannustava kampanjointi pyöräilyn puolesta.**

Vuodenkiertoon vakiintuneina kampanjoina järjestetään

- Pyöräilyviikko 2.-11.5.2025, teemana Pyöräily kuuluu kaikille (10 teemapäivää)
- Kilometrikisa: Talvikilometrikisa 1.1.-28.2.2025 ja Kilometrikisa 1.5.-30.9.2025.
- Vuoden Pyöräilykunta 2025: julkistetaan vuoden Pyöräilykunta 2025 -haku vuosikokouksessa 22.5.2025. Tunnustuksen voi saada kunta, jolla on selkeä kehittämistavoite ja joka on sitoutunut paikallisten pyöräilyolosuhteiden parantamiseen.

HALLINTO JA TALOUS

Hallinnon ja talouden näkökulmasta Pyöräilykuntien verkoston keskeisenä tavoitteena on pitää talous vuoden 2024 aikana saavutetussa tasapainossa ja henkilöstömäärä vuoden 2024 loppupuolella saavutetulla tasolla (neljä-viisi työntekijää).

Muita hallintoon liittyviä tavoitteita ovat työntekijöiden vastualueiden selkiyttäminen ja viestinnän kehittäminen.

LIITTEET

- 1) Pyöräily-ystävällinen työpaikka -hankesuunnitelma 2023-2025
- 2) Kestävä kulkutapamuutos kunnissa -hankesuunnitelma 2025
- 3) Fiksusti kouluun -hankesuunnitelma 2025
- 4) Pyöräkatujen turvallisuus ja toimivuus eri kaupungeissa -hankesuunnitelma 2025
- 5) Pyörämatkailukeskuksen hankesuunnitelma 2025